

Ключови показатели за България*

Последни данни: 2 април 2015 г.

Следваща актуализация: 2 юли 2015 г.

		2012	2013	2014	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14	Дек.'14	Ян.'15	Февр.'15
1. Производство										
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-6.0	-8.7	-3.3	-3.4	-0.6	-2.8	-2.7	-2.3	0.7
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	-0.2	0.0	1.7	0.5	-0.5	0.3	1.4	1.7	
		2012	2013	2014	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	0.5	1.1	1.7	1.1	1.9	1.5	1.8	1.5	1.3
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.5	-38.3	-33.5	-40.7	-34.8	-30.0	-34.3	-37.2	-32.4
		2012	2013	2014	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14	Дек.'14	Ян.'15	Февр.'15
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	5.3	3.6	4.7	5.7	3.4	2.3	6.1	4.3	
		2012	2013	2014	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	3.2	-1.8	2.4	-2.3	-1.9	4.3	0.9	0.6	0.9
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.5	69.5	73.3	69.8	70.8	69.5	74.2	73.4	76.1
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	2.0	-0.1	2.8	2.1	4.2	4.8	5.1	4.4	3.3
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.7	0.2	0.5	0.2	0.5	0.6	0.7	1.0	-0.2
4. Пазар на труда										
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	12.3	12.9	11.4	12.0	13.0	13.0	11.4	10.8	10.6
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-1.1	0.0	1.6	-0.1	-0.7	1.4	1.3	1.6	2.0
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	2.9	8.2	3.3	7.1	8.4	3.6	3.6	3.2	3.1
		2012	2013	2014	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14	Дек.'14	Ян.'15	Февр.'15
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	8.7	8.6	11.2	12.5	12.3	12.1	13.1	12.6	12.3
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	6.6	6.0	6.8	2.4	2.6	1.8	2.2		
5. Международни трансакции **										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-46.5	-49.0	-39.7	-32.0	-28.5	-32.5	-33.2	-32.0	-34.6
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	20770.2	22271.4	22115.8	2008.1	2066.9	1969.6	1757.0	1724.5	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-24230.4	-24701.4	-25061.0	-2293.1	-2285.2	-2157.1	-2165.2	-1845.2	
Търговско салдо ^{5.4***}	млн. евро	-3460.3	-2430.0	-2945.2	-285.0	-218.3	-187.5	-408.2	-120.6	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	-458.0	410.6	11.0	63.8	-56.2	-92.9	-389.9	-43.8	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	871.5	1265.5	1127.1	-280.2	306.9	201.3	144.2	-19.5	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-886.7	-128.5	1216.3	80.4	-109.8	10.5	-62.3	-722.8	
		2012	2013	2014	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	0.8	9.2	2.2	11.5	10.5	2.1	3.0	-2.8	5.4
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	4.5	4.9	3.8	6.5	6.4	5.5	3.7	2.6	7.5
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	2.4	0.4	-1.6	-1.4	-1.5	-1.9	-2.0	-2.4	-1.7
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	5.3	-1.3	-0.9	-0.6	0.8	0.3	-0.9	-1.9	-1.2
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	9.7	2.4	6.0	9.0	6.7	10.7	2.3	4.7	1.8
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5.3	0.2	-0.1	-0.3	3.3	0.1	0.7	-1.0	0.8
7. Парични и финансови показатели **										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	2.25	1.14	0.78	0.70	0.69	0.66	0.66	0.66	0.61
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	8.4	8.9	1.1	7.2	6.7	-1.2	1.1	2.0	2.0
Вземания по кредити на нефинансови предприятия, домакинства и НТООД ^{7.3}	yoу % ch.	3.2	1.3	-0.1	2.0	1.9	-7.5	-8.2	-8.5	-9.2
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.52	1.47	1.48	1.55	1.56	1.57	1.61	1.73	1.74
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	131.0	134.1	137.8	135.5	135.5	136.4	137.8	136.7	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник - на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

** Предварителните данни за 2014 и 2015 г. са в съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данни.

*** Предварителни данни на НСИ за 2014 и 2015 г. към 9.03.2015 г., включващи данни от системата Интрастат за държавите от ЕС и данни за страните извън ЕС.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през март 2015 г. **показателят на доверие в промишлеността** се понижава с 1.3 пункта в сравнение с предходния месец.

През януари 2015 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира ръст от 1.7% спрямо съответния месец на 2014 година (по предварителни данни). На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 5.4%, а спад е регистриран в добивната промишленост - с 10.6%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.3%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през четвъртото тримесечие на 2014 г. възлиза на 22 692 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 144 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.56398 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 14 509 млн. долара и съответно на 2 010 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 11 602 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 607 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 1.3% на БВП през четвъртото тримесечие на 2014 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През януари 2015 г. **общият показател на доверие на потребителите** нараства с 4.8 пункта спрямо равнището си от октомври 2014 г., като при населението в градовете увеличението е 4.0 пункта, а при населението в селата - 7.3 пункта. Мненията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение.

През януари 2015 г. **оборотът в търговията на дребно** (по предварителни данни), изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 4.3% спрямо същия месец на предходната година. През януари 2015 г. спрямо същия месец на 2014 г.

оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - със 17.7%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 10.1%, търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - със 7.5%, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - със 7.0%. Спад е регистриран в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 2.1%.

За **индивидуално потребление на населението** през четвъртото тримесечие на 2014 г. се изразходват 73.7% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2013 г. е 0.9% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през януари 2015 г. се повишава с 2.7 пункта в сравнение с октомври 2014 г. и достига 76.1%.

Бруто образуването в основен капитал през четвъртото тримесечие на 2014 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 3.3%. Относителният дял на този показател в БВП е 22.5%.

4. Пазар на труда

През четвъртото тримесечие на 2014 г. **общият брой на заетите лица на 15 и повече навършени години** е 2 989.7 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 48.2%. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2013 г. коефициентът на заетост се увеличава с 1.2 процентни пункта.

През четвъртото тримесечие на 2014 г. **безработните лица** са 354.5 хил., а **коефициентът на безработица** - 10.6%, като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2013 г. броят на безработните е по-нисък с 19.4%, а коефициентът на безработица - с 2.4 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през март 2015 г. 12.9% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През декември 2014 г. **средната работна заплата** е 865 лв., което е с 3.8% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо декември 2013 г. ръстът е 2.2%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през март 2015 г. в сравнение с февруари се регистрира увеличение на осигуреността на производството с **поръчки от чужбина** с 5.2 пункта.

За януари 2015 г. **текущата сметка** е отрицателна и възлиза на 43.8 млн. евро (0.1% от БВП)¹ при дефицит от 435.8 млн. евро (1% от БВП)¹ за януари 2014 година.

Търговското салдо за януари 2015 г. е отрицателно и е в размер на 120.6 млн. евро (0.3% от БВП)¹ при дефицит от 351.4 млн. евро (0.8% от БВП)¹ за януари 2014 година.

Износът на стоки (FOB) за периода януари 2015 г. е за 1 724.5 млн. евро, като се повишава със 140.3 млн. евро (8.9%) в сравнение с износа за същия месец на 2014 година (1 584.2 млн. евро). Износът за януари 2014 г. намалява на годишна база с 11%. **Вносът на стоки (FOB)** за януари 2015 г. е 1 845 млн. евро, като намалява с 90.4 млн. евро (4.7%) спрямо януари 2014 година (1 935.5 млн. евро). Вносът за януари 2014 г. нараства на годишна база с 6.4%.

Преките инвестиции в чужбина за януари 2015 г. нарастват с 3.1 млн. евро при увеличение от 25.2 млн. евро за януари 2014 година. **Преките чуждестранни инвестиции в България** за януари 2015 г.² са отрицателни и възлизат на 16.4 млн. евро (0.04% от БВП)¹ при положителни в размер на 50 млн. евро (0.1% от БВП)¹ за януари 2014 година.

През януари 2015 г. **портфейлните инвестиции - активи** нарастват със 157.8 млн. евро при намаление от 47.9 млн. евро за януари 2014 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви** намаляват с 565 млн. евро при намаление от 30.7 млн. евро за януари 2014 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през четвъртото тримесечие на 2014 г. е отрицателно. **Вносът и износът на стоки и услуги** отбелязват ръст съответно със 7.5 и 5.4% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

¹ Оценките за БВП са взети от БНБ.

² Коририрана е техническа грешка, допусната при изписването на годината (2014 вместо 2015) в публикуваното в 11.00 часа на 2 април 2015 година прессъобщение на български език.

6. Цени

През февруари 2015 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 1.7% в сравнение със същия месец на 2014 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата „Транспорт” - с 10.0%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през февруари 2015 г. спада с 1.2% в сравнение със същия месец на 2014 година. Намаление на цените е регистрирано в преработващата промишленост - с 4.2%, и в добивната промишленост - с 3.1%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е отчетено увеличение с 4.2%.

По данни от конюнктурната анкета през март 2015 г. по-голяма част от мениджърите очакват **продажните цени** в промишлеността да запазят равнището си през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През февруари 2015 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** се понижава в сравнение с февруари 2014 г. с 0.28 процентни пункта - от 0.89 до 0.61%.

През февруари 2015 г. годишният прираст на широките пари (**паричния агрегат М3**) е положителен и е в размер на 2.0%, като се запазва на нивото си от януари 2015 година. В края на февруари т.г. широките пари са 68.978 млрд. лв. (82.7% от БВП)¹ при 69.007 млрд. лв. към януари 2015 година (82.7% от БВП)¹.

Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през февруари 2015 г. възлиза на 48.792 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия намаляват с 13.1% на годишна база през февруари т.г. (11.9% годишно намаление през януари 2015 г.) и в края на месеца достигат 30.618 млрд. лв. (36.7% от БВП)¹. Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.174 млрд. лв. (21.8% от БВП)¹ в края на февруари 2015 година.

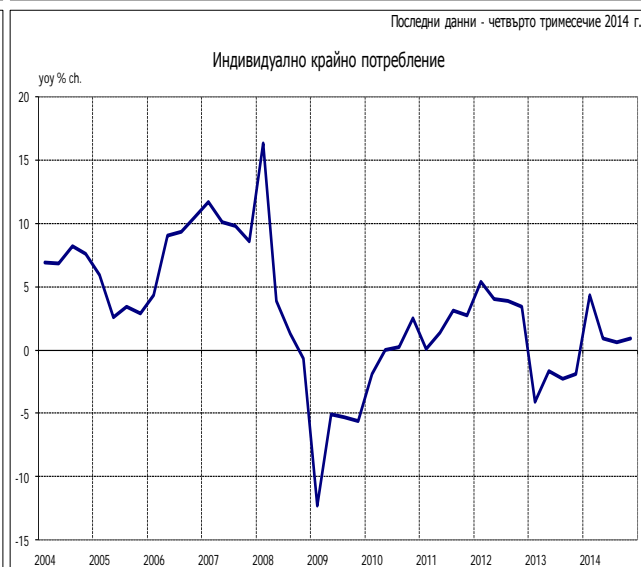
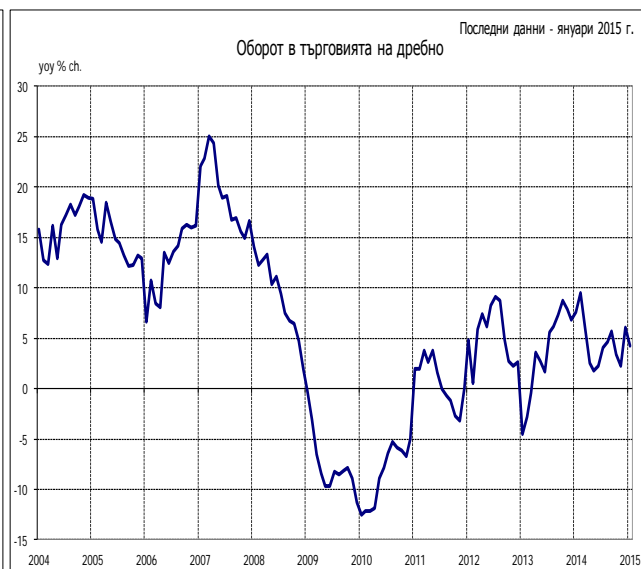
През февруари 2015 г. **обменният курс на лева спрямо долара** достига 1.74 лв. за 1 щатски долар.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

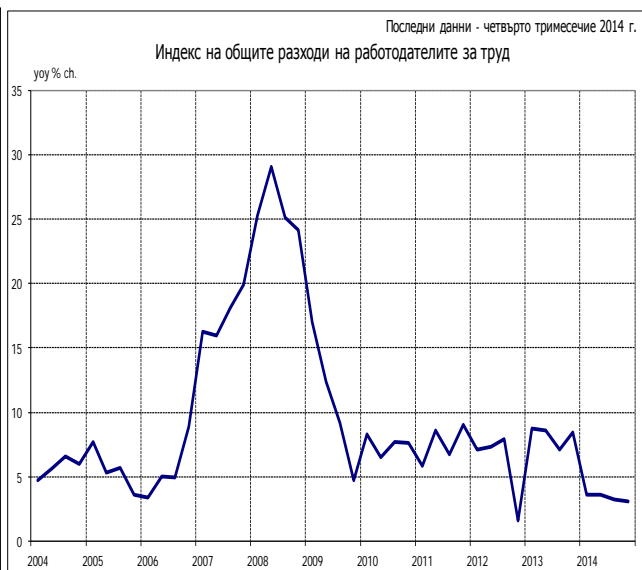
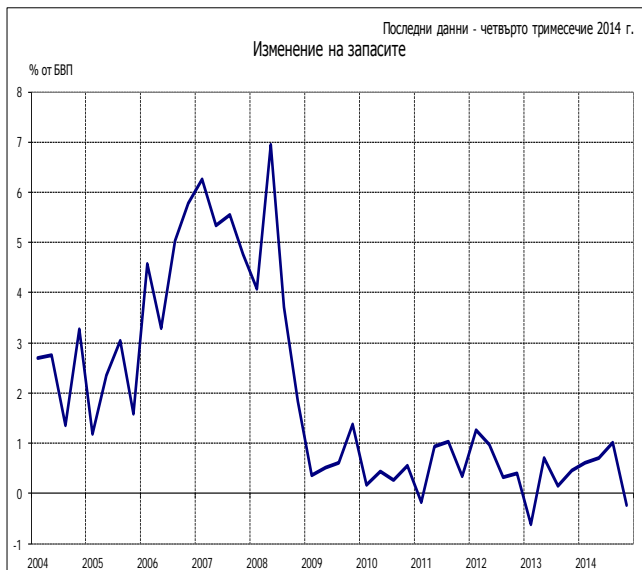
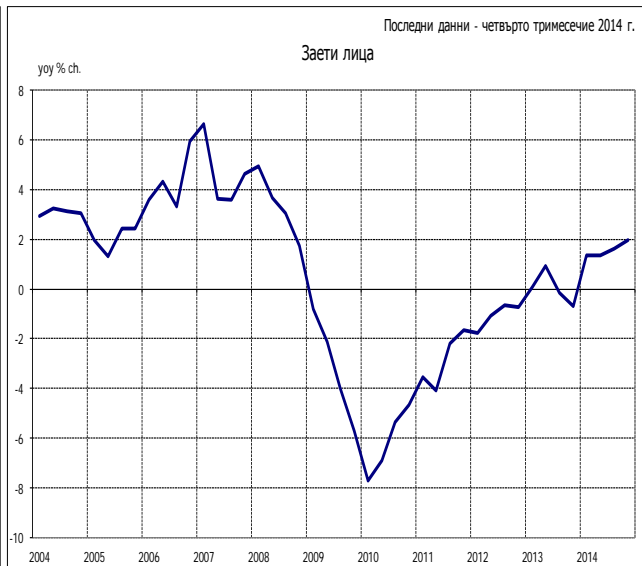
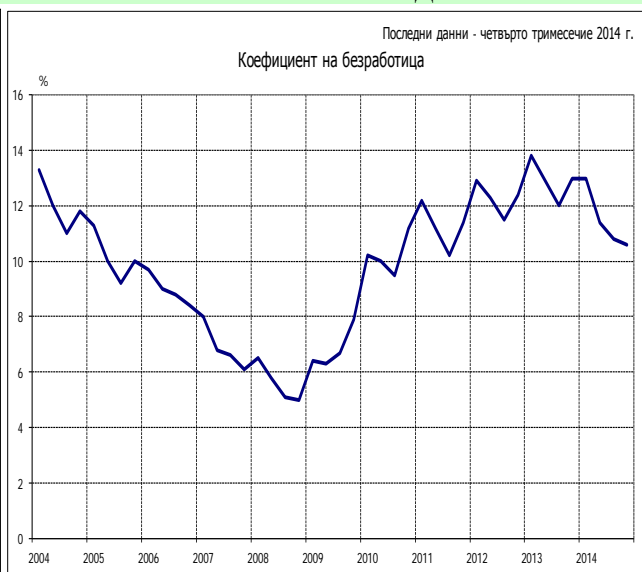
Забелжка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

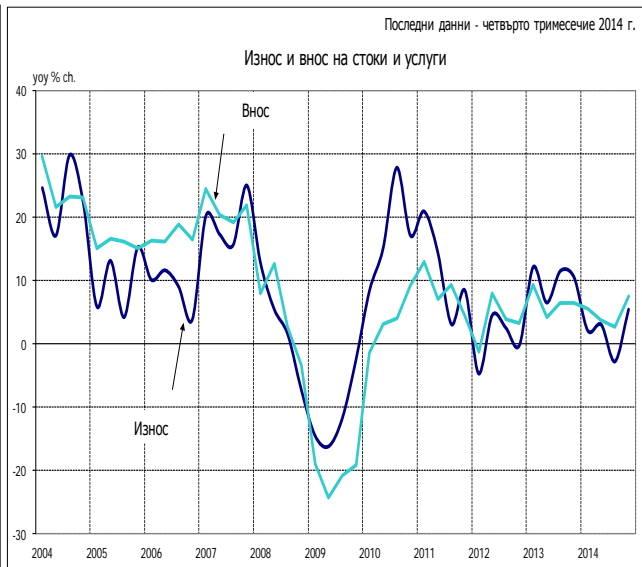
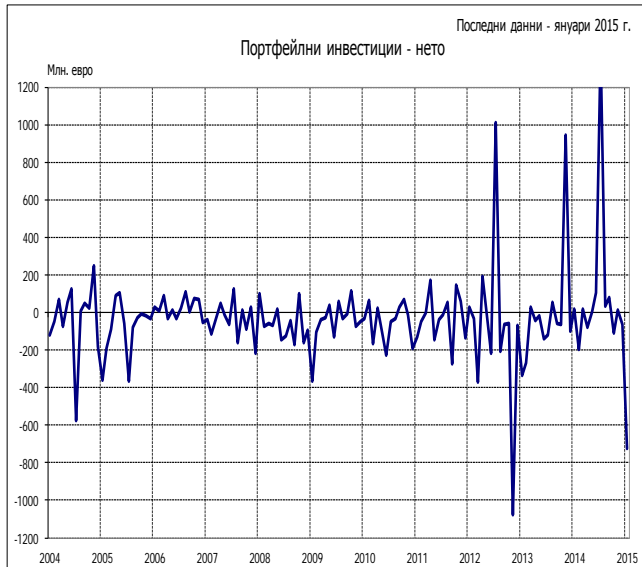
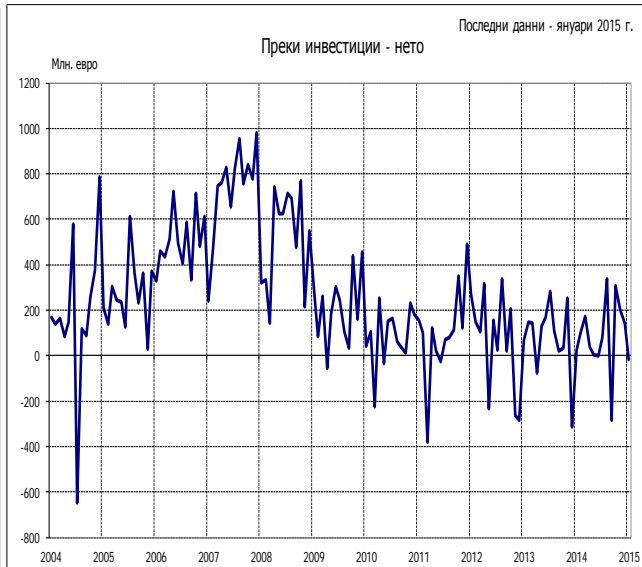
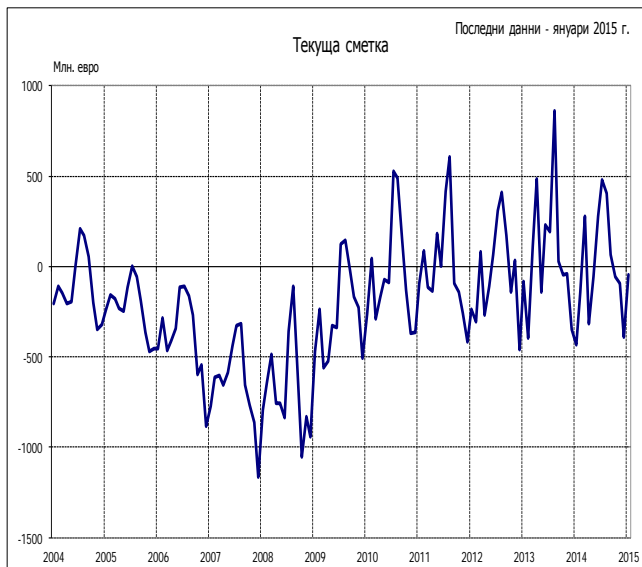
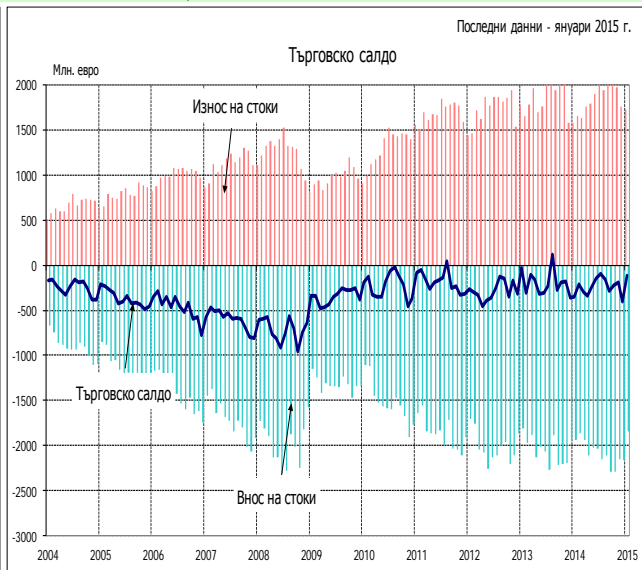
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

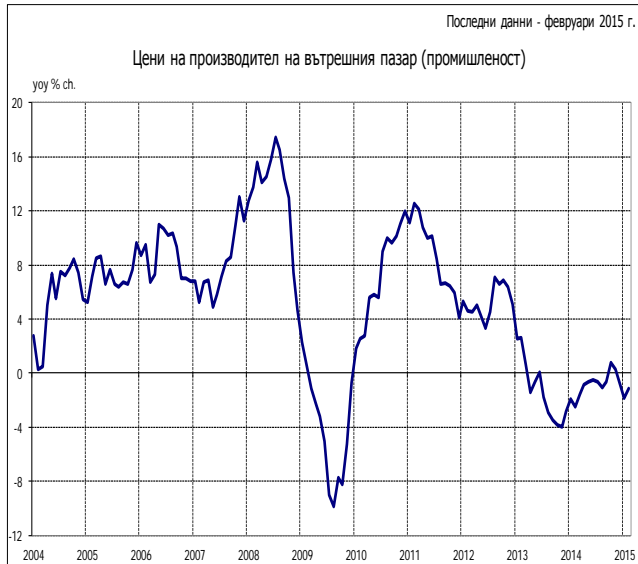
5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

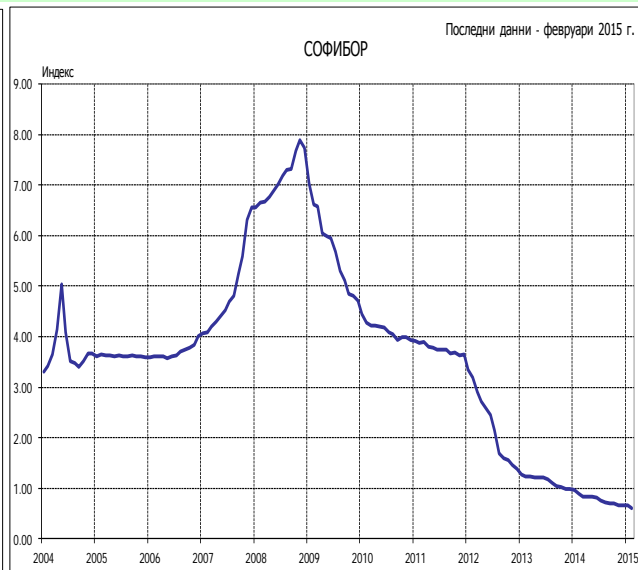
Забележка: yoy % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни (2010 = 100)	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010 = 100), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври).	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни.	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им.	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение.	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, Аналитично представяне, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, Аналитично представяне, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, Аналитично представяне, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, Аналитично представяне, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс, аналитично представяне	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс, аналитично представяне	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар).	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода.	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100). Индексът е на базата на потребителските цени и е за съответния отчетен месец.	БНБ